

**Теоретичні основи
формування
ключових
компетентностей на
уроках історії.
Чурілов Є.В.**

Мета освіти:

Виховання відповідальної особистості, яка:

- здатна до самоосвіти і саморозвитку
- вміє критично мислити
- опрацьовувати різноманітну інформацію
- використовувати набуті знання і уміння для творчого розв'язання проблем

Термінологія

Компетенція

у перекладі з латинської мови, означає коло питань, у яких людина добре обізнана.

Компетентний

той, хто володіє відповідними знаннями і здібностями, що дозволяють робити ґрунтовні висновки з окресленої проблеми.

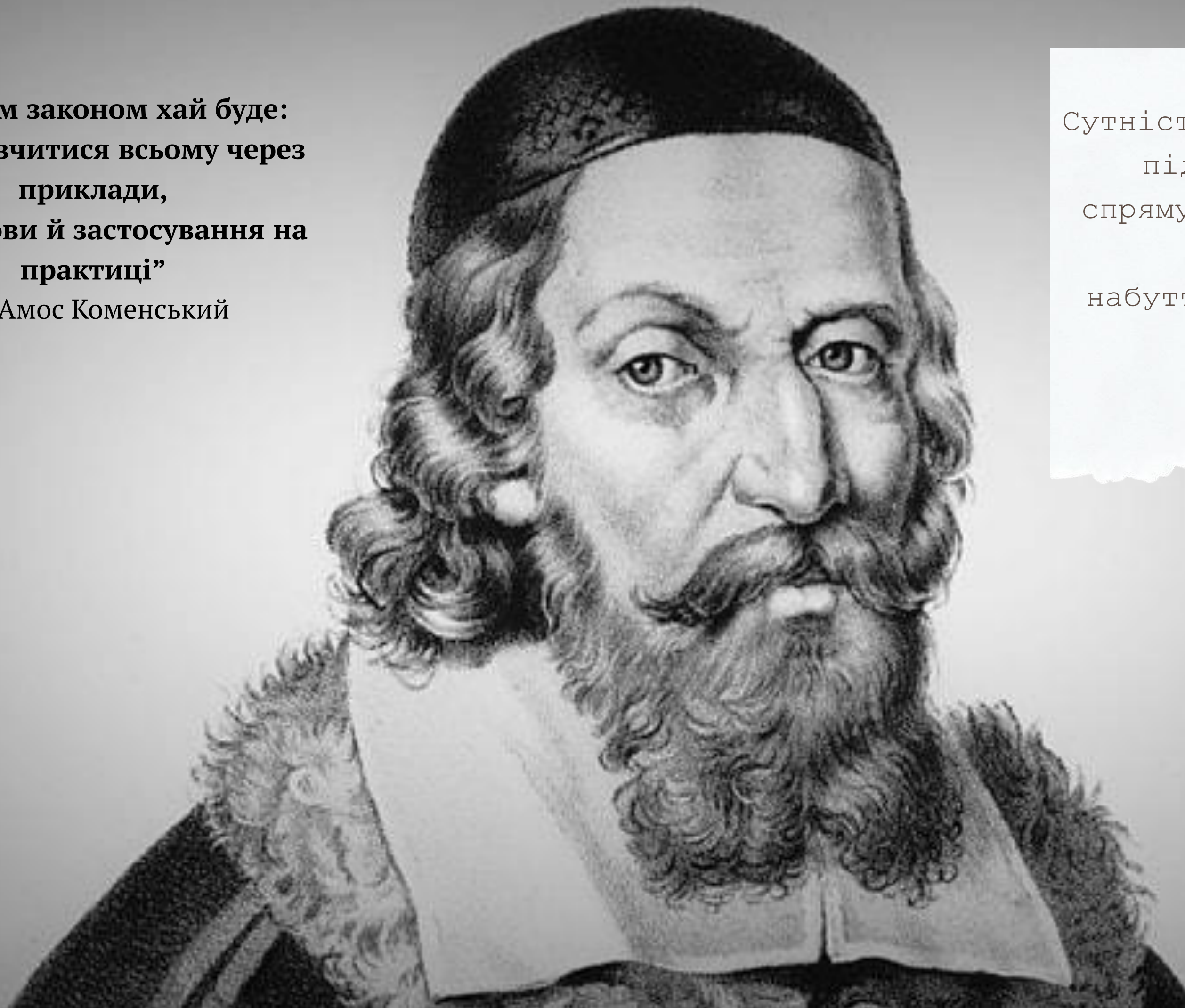
Компетентність

сукупність особистих якостей учня (ціннісно-змістових орієнтацій, знань, умінь, навичок, здібностей), зумовлених досвідом діяльності в певній соціально та особисто значимій галузі.

**“Вічним законом хай буде:
вчити і вчитися всьому через
приклади,
постанови й застосування на
практиці”**

Ян Амос Коменський

Сутність компетентнісного
підходу полягає в
спрямуванні навчального
процесу на
набуття учнями важливих
компетенцій

Система компетентностей в освіті складається з таких груп:

Ключові

тобто надпредметні
(міжпредметні)
компетентності

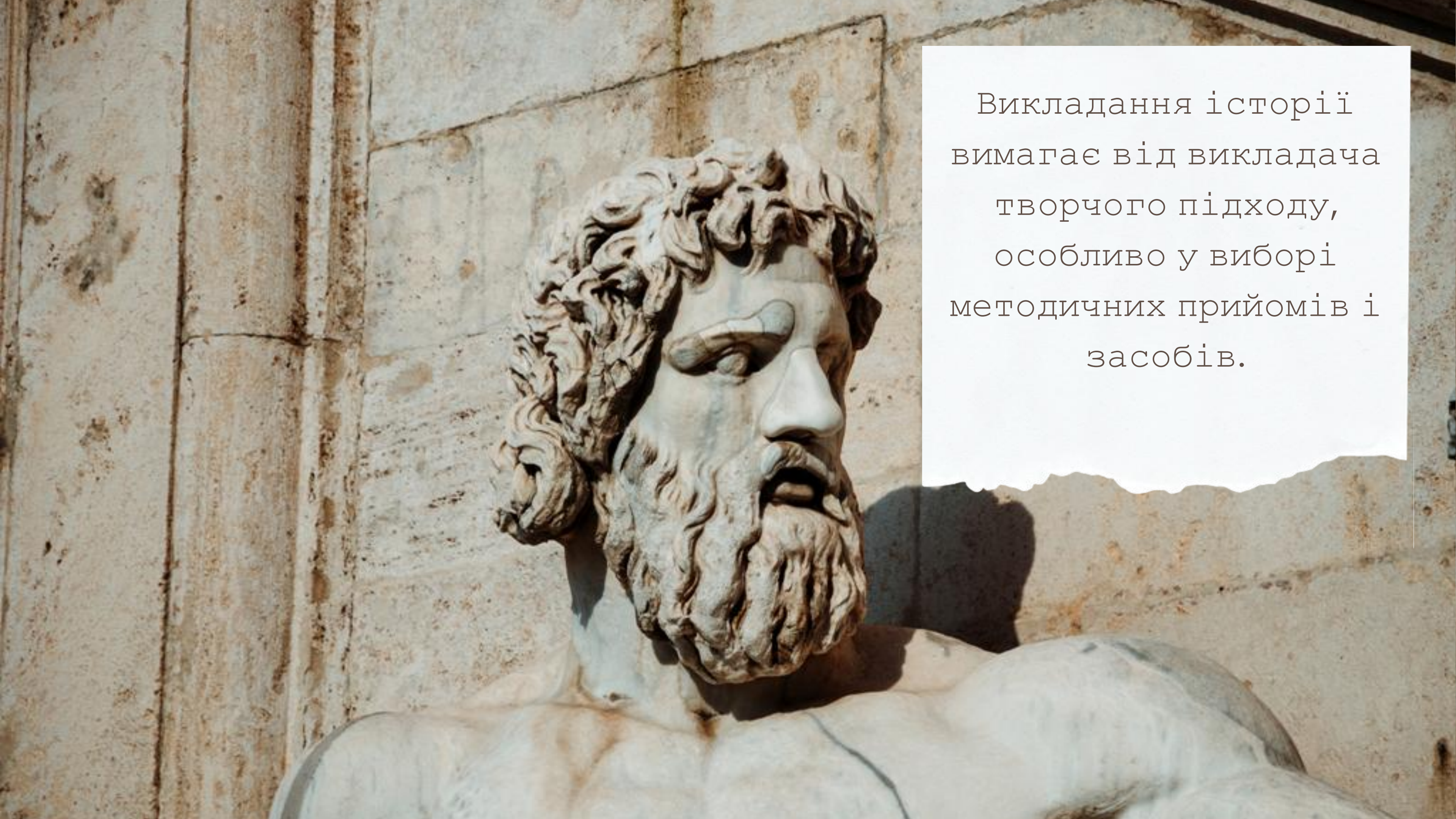
Загальногалузеві

їх набуває здобувач освіти
упродовж засвоєння змісту
тієї чи іншої освітньої
галузі на всіх курсах ліцею

Предметні компетентності –

їх набуває здобувач освіти
упродовж вивчення того чи
іншого предмету на всіх
курсах ліцею.

A marble bust of a man with a full, curly beard and hair, looking slightly to the right. The bust is set against a background of weathered stone blocks.

Викладання історії
вимагає від викладача
творчого підходу,
особливо у виборі
методичних прийомів і
засобів.

Історичні компетенції

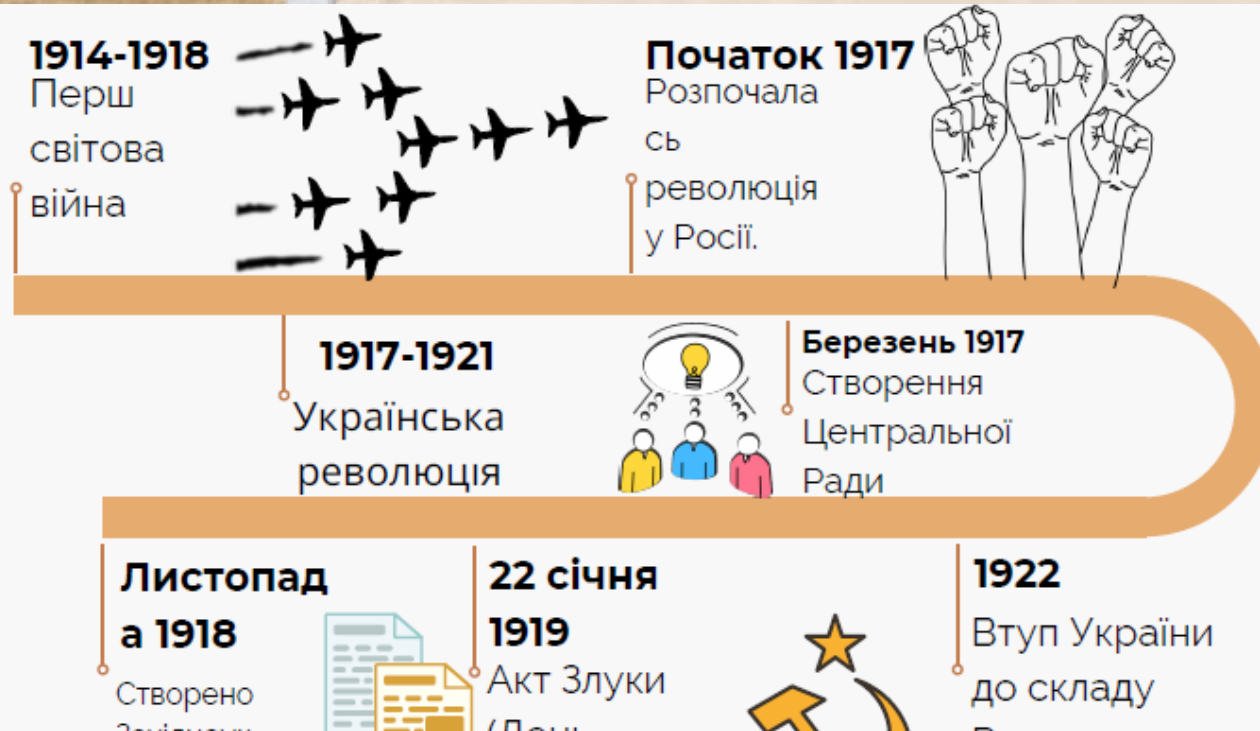
Хронологічна компетенція

передбачає здатність учнів
орієнтуватися в історичному
часі, оскільки історія як
безперервний процес
розвивається в часі.

Вправи:

- хронологічні задачі та рівняння
- складання стрічки часу
- заповнення порівняльної таблиці
- хронологічної таблиці,
- синхронізованої таблиці
- завдання на співвідношення дати з подією
- синхронне розташування плакатів чи образчиків мистецтва (архітектури)

Послідовність за агітаційними плакатами:

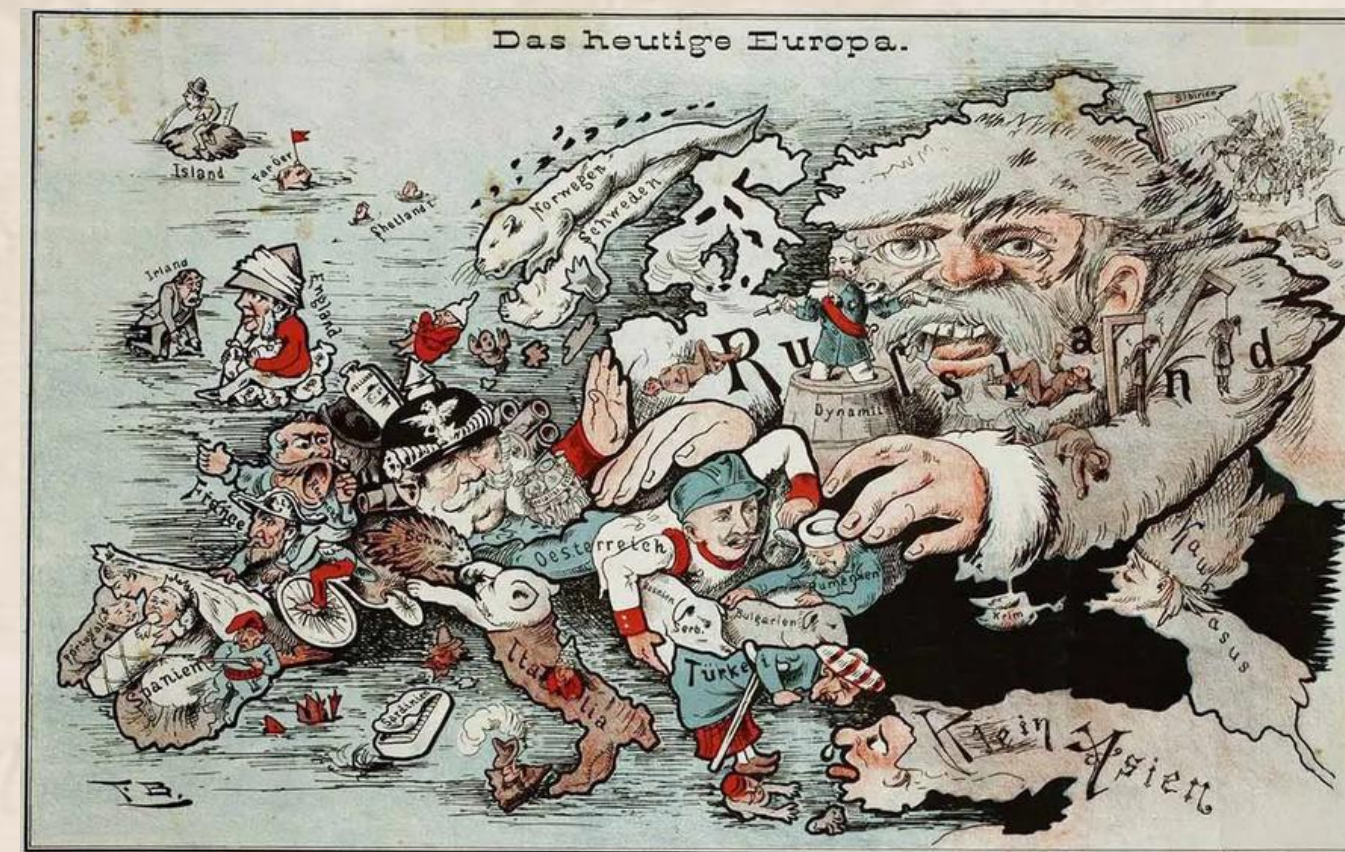
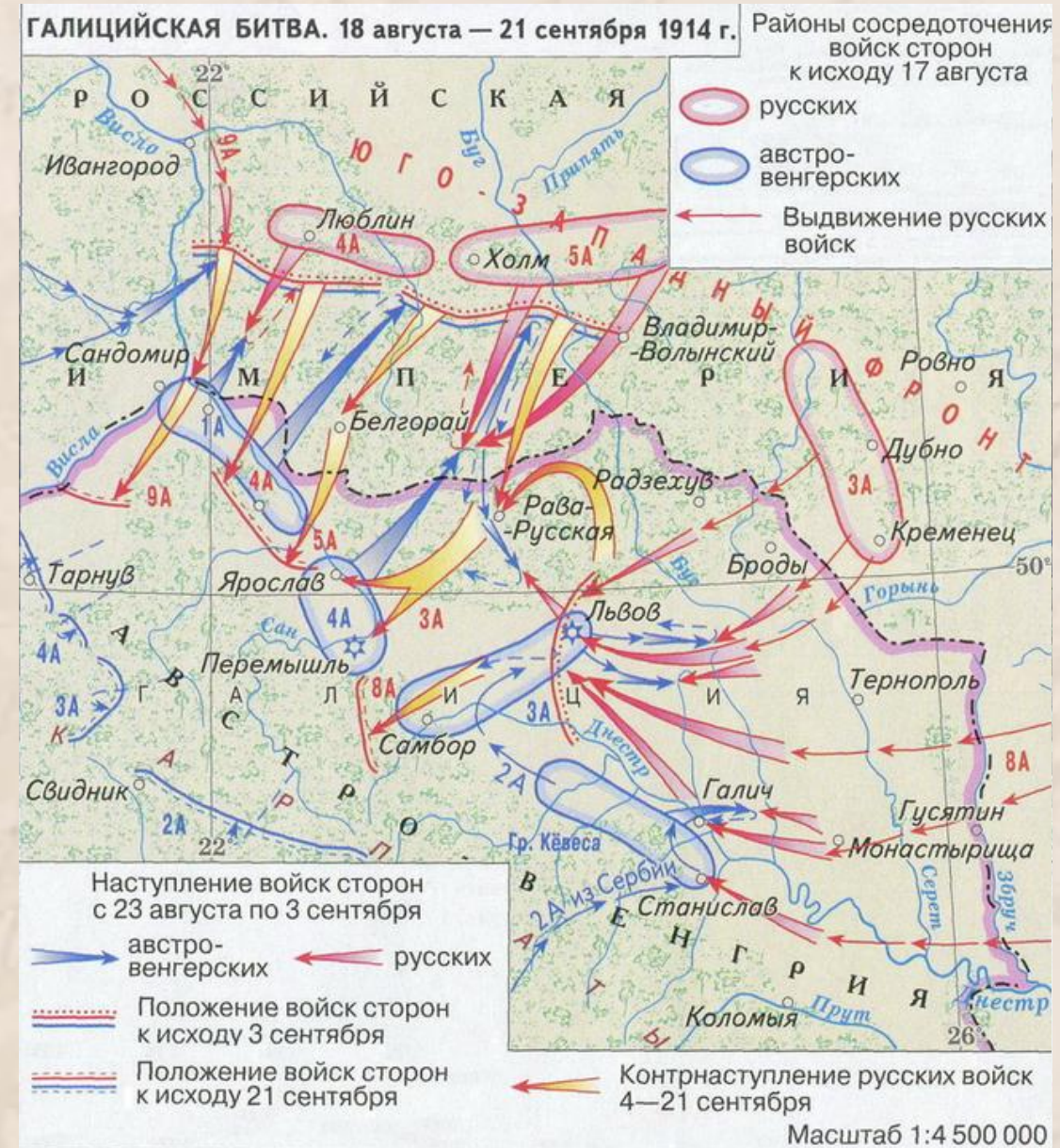
Просторова компетенція

передбачає здатність учнів
орієнтуватися в історичному
просторі,

Учні вчаться визначати:

- території, які заселяли ті чи інші племена, народи
- куди мігрували
- де були основні битви
- де розташовувались визначні культурні та релігійні пам'ятки
- процеси та розвиток подій

Інформаційно- мовленнєва компетенція

передбачає здатність учнів
ефективно й грамотно працювати з
різними джерелами історичної
інформації та будувати усні та
письмові висловлення

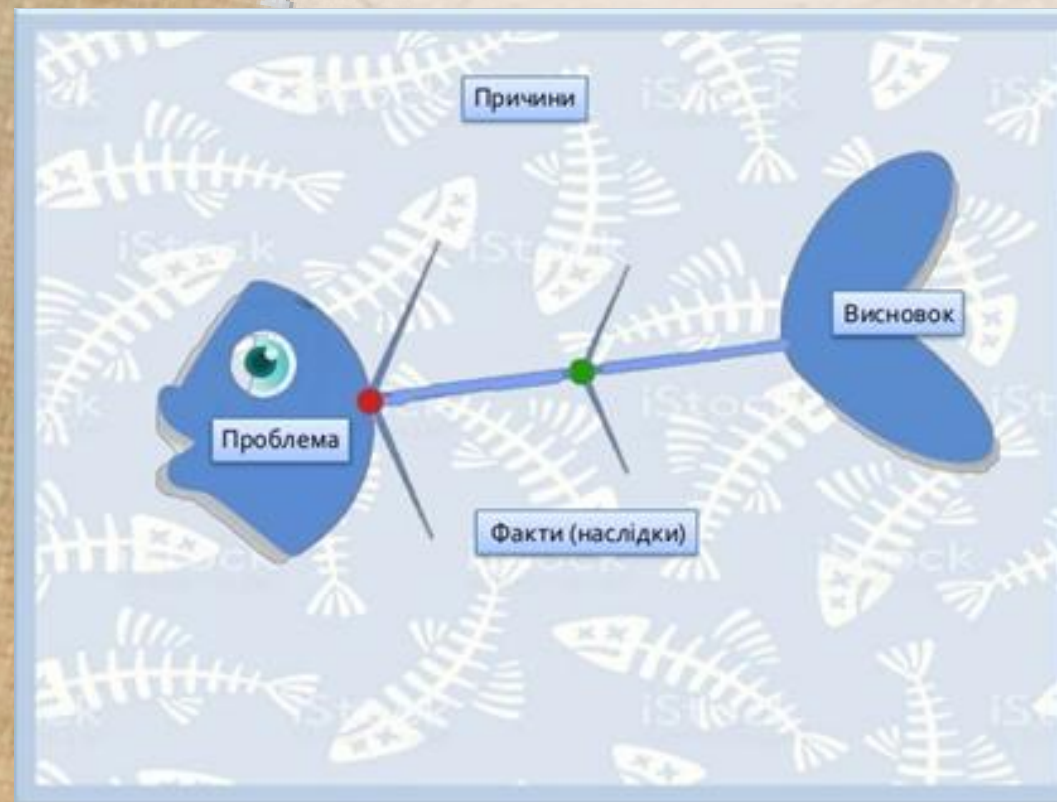
Логічна компетенція

передбачає здатність учнів
визначати та застосовувати
теоретичні поняття, положення,
концепції для аналізу й
пояснення історичних фактів,
явищ, процесів.

Вправи:

- проведення методів «прес» (аргументування позиції),
- «дерево рішень», (пошук шляхів розвитку історичних подій),
- «акваріум», (колективний шлях вирішення проблеми),
- «асоціативний кущ»
- «фішбоун».

“Асоціації на дошці” або “Асоціативний кущ”

Наприклад:

Дерево рішень

Аксіологічна компетенція

передбачає здатність учнів
формулювати оцінки та версії
історичного руху й розвитку.

Вправи:

- «займи позицію» (наприклад, «Брест-Литовський мир: тріумф чи поразка ЦР?», «УПА-герої чи бандити?»),
- дискусії (наприклад, «Помилки ЦР в державотворчому процесі»)
- дебати (наприклад, «Чому, на Вашу думку, Червона армія зазнавала поразок на початковому етапі війни?»), «мозковий штурм» (наприклад, «Які якості українського козака необхідні сучасному українцю?»).

Для формування оцінки рівня сформованості компетенцій застосовують:

- пошуково-дослідницьку діяльність;
- групову та індивідуальну пошуково-дослідницьку діяльність;
- інтерактивні технології;
- проблемне навчання;
- розв'язання ситуативних завдань;
- мультимедійне навчання;
- метод навчальних проєктів;
- ігрові технології;
- інформаційно-комунікаційні технології.

Висновки:

Результатом вивчення історії в сучасному навчальному закладі є не тільки засвоєння знань (фактів, понять, імен, зв'язків, тенденцій), а й формування вмінь та навичок критично мислити, творчо розв'язувати проблему, з'ясовувати сенс вивченого та використовувати набуті знання та навички в життєвих ситуаціях.

**Дякую за
увагу**